

NIEUWSBRIEF

Maandelijkse uitgave, editie juli 2020

Nieuws van de Stichting

- **Eumedion: IFRS Foundation moet ook zorgen voor niet-financiële verslaggevingsstandaarden**

De IFRS Foundation moet een aparte entiteit oprichten die niet-financiële verslaggevingsstandaarden gaat uitvaardigen. Deze entiteit moet gaan functioneren naast de bestaande International Accounting Standards Board (IASB) die reeds verantwoordelijk is voor de wereldwijde financiële verslaggevingsstandaarden. Hiervoor pleit Eumedion in haar op 6 juli jl. gepubliceerd position paper. Het paper is het sluitstuk van een uitgebreide consultatie die plaatsvond na de publicatie van een green paper over het onderwerp in oktober 2019. De evaluatie van de ontvangen reacties zorgde voor een solide basis voor de in het position paper opgenomen standpunten. In het bijzonder dat beleggers moeite hebben om te beoordelen hoe een beursgenoteerde onderneming langetermijnwaarde creëert en hoe de onderneming tegemoetkomt aan de valide belangen van de maatschappij waar de niet-financiële resultaten van een onderneming van steeds groter belang zijn; dat afdwingbare en consistente internationale verslaggevingsstandaarden nodig zijn om te verzekeren dat niet-financiële informatie getrouw wordt weergegeven; en dat de accountant meer zekerheid moet geven over de informatie die is opgenomen in het bestuursverslag. Op 24 juli jl. heeft Eumedion een uitgebreid feedbackstatement over de consultatie gepubliceerd. Het position paper erkent verder de grote betrokkenheid die de Europese Unie (EU) heeft bij een duurzame toekomst. Eumedion zou een leiderschapsrol van de EU verwelkomen die duidelijk het globale karakter van de uitdagingen waar eenieder voor staat erkent;

het belang van, uiteindelijk, wereldwijde verslaggevingsstandaarden; en de noodzaak van een governancestructuur van de standaardzetter die bevordert dat op termijn ook andere, niet EU-landen de niet-financiële verslaggevingsstandaarden voor hun ondernemingen gaan voorschrijven. Het gehele position paper is te downloaden via: <http://bit.ly/3eYRdK1>.

- **AVA-seizoen 2020: zonder discussie op AVA recordaantal voorstellen verworpen**

Aandeelhouders van de Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen hebben dit seizoen van aandeelhoudersvergaderingen (AVA's) een recordaantal voorstellen verworpen. Discussie over deze controversiële voorstellen was er op de AVA's echter nauwelijks. Vanwege de coronapandemie ontbrak live interactie tussen aandeelhouders en bestuurders en commissarissen. Dit blijkt uit het op 15 juli jl. gepubliceerde evaluatierapport van Eumedion over het bijzondere AVA-seizoen 2020. Eumedion toont zich in het rapport verheugd dat dankzij de 'spoedwet virtuele AVA' dit jaar de continuïteit van de besluitvorming op de AVA's kon worden gewaarborgd. Daar staat tegenover dat de AVA nauwelijks haar functie als overleg- en verantwoordingsplatform kon uitoefenen. Aandeelhouders moesten vragen voorafgaand aan de AVA schriftelijk bij de onderneming indienen en zij werden over het algemeen summier door bestuurders en commissarissen beantwoord. Aandeelhouders moesten veelal ook voorafgaand aan de AVA hun steminstructies aanleveren, zodat de discussie op de AVA – zo die er al was – er niet meer toe deed. Eumedion vraagt zich daarom af of het in de toekomst niet beter is om het moment van discussie, verantwoording en overleg los te koppelen

van het moment van stemming. Op die manier kan de kwaliteit van de antwoorden op de aandeelhoudersvragen nog van invloed kan zijn op het stemgedrag. Shell deed dat dit seizoen en dat is veel Eumedion-deelnemers goed bevallen. Het beloningsbeleid was dit seizoen veruit het meest controversiële onderwerp: 24 van de 50 voorstellen die meer dan 20% tegenstemmen opleverden, waren gerelateerd dit onderwerp. Een recordaantal van 13 voorstellen tot wijziging van het beloningsbeleid werd door de AVA verworpen of op het laatste moment ingetrokken. Het gehele evaluatierapport kan worden gedownload via: <http://bit.ly/3evs1TR>.

- **Eumedion deelt visie op hernieuwde Europese strategie voor duurzame financiering**

In haar op 15 juli jl. ingediende reactie op de consultatie van de Europese Commissie omtrent de herziening van de strategie voor duurzame financiering, gaat Eumedion in op de belangrijkste uitdagingen en kansen voor een verdere verduurzaming van de financiële sector. In de reactie onderschrijft Eumedion de onverminderd belangrijke rol van die financiële sector in de transitie naar een duurzame toekomst. Eumedion ondersteunt de Europese Commissie daarom volledig in haar streven naar een verdere ontwikkeling en verfijning van de Europese aanpak voor een duurzame financiële sector. Tegelijkertijd merkt Eumedion in zijn algemeenheid op dat het stellen van voorspelbare en consistente duurzaamheidsdoelstellingen in de reële economie het meest directe beleidsinstrument is voor een spoedige transitie naar een duurzame economie en samenleving. Dergelijk beleid dient echter niet beperkt te zijn tot klimaatgerelateerde vraagstukken. Zo kennen ecologische vraagstukken vaak een sociale dimensie, en is goed ondernemingsbestuur een voorwaarde om duurzaamheidsvraagstukken effectief te adresseren. De financiële wetgeving dient volgens Eumedion hiermee in lijn te worden gebracht. Dat betekent dat de Europese Commissie met name dient te investeren in het benodigde instrumentarium om marktpartijen in staat te stellen materiële duurzaamheidsfactoren volledig te

integreren in hun investeringsbeleid. Daarbij merkt Eumedion op dat de opvolging van de vele recente initiatieven (in verschillende fasen van implementatie) reeds een grote uitdaging vormt voor de financiële marktpartijen in de komende jaren. Eumedion roept de Europese Commissie daarom op terughoudend te zijn met het stapelen van nieuwe vereisten en deze te temporiseren. Op die manier krijgen de verschillende initiatieven ook voldoende kans om de effectiviteit te bewijzen en om de onderlinge stroomlijning te optimaliseren. De gehele Eumedion-reactie is te downloaden via: <http://bit.ly/2Zt7Hol>.

Komende activiteiten

- **10 september 2020, Webinar over 'tax good governance'**. Door de coronapandemie zal Eumedion dit jaar geen symposium organiseren. In plaats daarvan houdt Eumedion in het najaar een aantal webinars, over onder meer verantwoord belasting betalen, de toekomst van de virtuele AVA en het beloningsbeleid bij Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. Eumedion trapt op 10 september a.s. af met een webinar over het betalen van een 'fair share' aan belastingen door beursgenoteerde ondernemingen. Dit webinar wordt in samenwerking met ABP en Stibbe gehouden.

Nieuws uit Den Haag

- **Kabinet wil dat bankiers aandelen voor ten minste 5 jaar vasthouden**
Bestuurders en medewerkers van alle financiële ondernemingen moeten aandelen en opties die zij als vast beloningselement ontvangen voor ten minste 5 jaar aanhouden. Op die manier worden de belangen van bestuurders en medewerkers meer in lijn gebracht met het langetermijnbelang van de onderneming en worden de kortetermijnrisico's ingeperkt. Dit schrijft minister Hoekstra (Financiën) in het wetsvoorstel 'nadere beloningsmaatregelen financiële sector' dat hij op 2 juli jl. naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. Het wetsvoorstel bevat een aantal beloningsmaatregelen voor de financiële sector die voortvloeien uit de maatschappelijke commotie van begin 2018 toen de raad van commissarissen (RvC) van ING Groep aankondigde om de vaste

beloning van toenmalig bestuursvoorzitter Ralph Hamers met 50% te verhogen. In het wetsvoorstel wordt mede hierom voorgesteld dat alle financiële ondernemingen in hun beloningsbeleid moeten beschrijven op welke wijze de onderneming zich rekenschap geeft van de verhouding van de beloningen van bestuurders, commissarissen en medewerkers van de onderneming tot haar maatschappelijke functie en de wijze van totstandkoming hiervan. Financiële ondernemingen moeten hierover in het jaarverslag verantwoording afleggen. Zij moeten daartoe inzicht bieden in de wijze waarop stakeholders, zoals werknemers en aandeelhouders, betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het beloningsbeleid. Minister Hoekstra legt verder de mogelijkheid voor niet-CAO personeel om af te wijken van het 20%-bonusplafond aan banden. Afwijking zal in ieder geval niet meer mogelijk zijn voor degenen die (i) interne controlefuncties verrichten of (ii) zich rechtstreeks bezighouden met het verlenen van financiële diensten aan consumenten. De Tweede Kamerfracties zullen op 26 augustus a.s. inbreng leveren voor het schriftelijk verslag bij het wetsvoorstel.

- **Initiatiefwetsvoorstel GroenLinks dwingt ondernemingen bij verhuizing tot eindafrekening dividendbelasting**

Ondernemingen met zogenoemde 'uitgestelde winsten' moeten daarover bij verhuizing van hun hoofdkantoor van Nederland naar een land zonder dividendbelasting alsnog dividendbelasting betalen. Tweede Kamerlid Bart Snels (GroenLinks) heeft een initiatiefwetsvoorstel met deze strekking op 10 juli jl. aan de Tweede Kamer aangeboden. Het wetsvoorstel is een "ultieme poging om grote bedrijven die overwegen te vertrekken naar het Verenigd Koninkrijk op andere gedachten te brengen", aldus het GroenLinks-Kamerlid in een begeleidend persbericht. Zo heeft het Unilever-bestuur vorige maand het voorstel gedaan om Unilever NV en Unilever PLC nog dit jaar te laten fuseren, waarbij Unilever NV de verdwijnende vennootschap zal zijn (zie Nieuwsbrief van juni 2020). In het initiatiefwetsvoorstel is de eindafrekeningsverplichting (van 15%) vormgegeven aan de hand van een

veronderstelde uitdeling van de bij de onderneming aanwezige "zuivere winst". Volgens de indiener kan de "zuivere winst" van een beursgenoteerde onderneming eenvoudig worden afgeleid uit het verschil tussen de beurskoers van de aandelen vlak voorafgaand aan de grensoverschrijdende reorganisatie en het gestorte kapitaal op de aandelen. In het geval van Unilever zou dit een belastingclaim van ongeveer € 10 miljard opleveren. Als het initiatiefwetsvoorstel door beide Kamers wordt aangenomen, geldt de wet met terugwerkende kracht vanaf 10 juli 2020. De grensoverschrijdende fusie van Unilever zou dan nog worden geraakt door het wetsvoorstel. De Tweede Kamer zal op 9 september a.s. de procedure van behandeling van het wetsvoorstel bespreken.

- **Kabinet verwelkomt initiatiefnota van Tweede Kamer over verdere verduurzaming financiële sector**

Het kabinet is over het algemeen positief over de initiatiefnota van de Kamerfracties van GroenLinks, D66, ChristenUnie en CDA over een verdere verduurzaming van de financiële sector. Dit blijkt uit de kabinetsreactie die minister Hoekstra (Financiën) op 3 juli jl. naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. Volgens de minister geeft het kabinet al concreet opvolging aan veel van de initiatiefnota opgenomen voorstellen. Zo zal het kabinet zich in EU-verband inzetten voor een algemene taxonomie voor duurzaamheid en zet het kabinet in op het bevorderen van transparantie en standaardisatie ten aanzien van de klimaatimpact van en op ondernemingen. Desalniettemin neemt het kabinet ook afstand van een aantal voorstellen van de vier Kamerfracties. Zo wijst het het voorstel af om alle Nederlandse financiële instellingen te verplichten om over duurzaamheidsrisico's te rapporteren volgens het verslaggevingsraamwerk van de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). "Om een lappendeken aan wetgeving te voorkomen, is het kabinet niet voornemens om een nationale verplichting in te voeren", aldus de minister. Het kabinet voelt meer voor eventuele Europese wetgeving. Ook toont het kabinet zich geen voorstander van opname van het TCFD-verslaggevingsraamwerk in het

internationale boekhoudsysteem IFRS. Wel ziet het een rol weggelegd voor de IASB om in aanvulling op IFRS een internationale verslaggevingsstandaard op te stellen over aan klimaatverandering gerelateerde risico's. De klimaatrisicorapportage zal een plek moeten krijgen in het bestuursverslag en niet zozeer in de jaarrekening, zo vindt het kabinet. Het is nog niet bekend of de desbetreffende Kamerfracties zelf het initiatief zullen nemen deze voorstellen in (nationale) wetgeving te verankeren.

Nieuws uit Brussel

- **Europese Commissie publiceert definitieve gedelegeerde verordeningen klimaatbenchmarks**

Ondernemingen die hun omzet deels behalen uit de verkoop van fossiele brandstoffen, die betrokken zijn bij de productie van tabak of controversiële wapens en ondernemingen die de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen of de principes van de UN Global Compact overtreden, kunnen niet worden opgenomen in één van de officiële EU-klimaatbenchmarks. Dit blijkt uit de definitieve versies van drie gedelegeerde verordeningen die de Europese Commissie op 17 juli jl. heeft gepubliceerd. De gedelegeerde verordeningen vloeien voort uit de in 2019 overeengekomen wijziging van de zogenoemde Europese Benchmarkverordening. Deze wijziging omvatte onder meer de opname van standaarden voor het samenstellen van de 'EU-klimaattransitiebenchmarks' en de 'Op Parijs afgestemde EU-benchmarks'. Deze Europese klimaatbenchmarks moeten onder meer institutionele beleggers helpen om de CO2-voetafdruk van hun beleggingsportefeuille te verminderen. Daarnaast zijn transparatievereisten opgesteld over de wijze waarop zogenoemde ESG-factoren een rol hebben gespeeld bij de selectie van ondernemingen in een bepaalde index. In één van de gedelegeerde verordeningen is daartoe onder meer bepaald dat indexaanbieders onder meer moeten uitleggen in hoeverre bij de aandelenindexsamenstelling rekening is gehouden met het aantal vrouwelijke uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders, het aantal onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurders/commissarissen en de zogenoemde 'gender pay gap'. De

hoofdbepalingen uit de gewijzigde Europese Benchmarkverordening zijn op 30 april jl. in werking getreden.

- **Europese Commissie vraagt EFRAG zich klaar te maken voor het opstellen van niet-financiële verslaggevingsstandaarden**

De European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) is door de Europese Commissie gevraagd om voorbereidingen te treffen om in de toekomst Europese niet-financiële verslaggevingsstandaarden te ontwikkelen. Dit heeft EFRAG op 2 juli jl. bekend gemaakt. Het adviesorgaan van de Europese Commissie ten aanzien verslaggeving zal hiervoor binnenkort een multi-stakeholder Project Task Force (PTF) oprichten. Deze PTF moet begin 2021 onder meer rapporteren over de mogelijkheid om bestaande niet-financiële verslaggevingstandaarden (zoals die van de Global Reporting Initiative of van de Sustainability Accounting Standard Board; de partijen die op 13 juli jl. een samenwerkingsverband aankondigden) hiervoor te gebruiken, op welke wijze de standaarden kunnen worden gestructureerd, of aparte standaarden moeten worden ontwikkeld voor de financiële sector, of de standaarden gefaseerd moeten worden ontwikkeld, te beginnen met een aantal algemene belangrijke prestatie-indicatoren en of er separate standaarden moeten worden ontwikkeld voor het midden- en kleinbedrijf. Voorafgaand aan de publicatie van het eindrapport moet eind oktober 2020 een voortgangsrapport worden opgeleverd. De Europese Commissie heeft EFRAG verder gevraagd om te bekijken of de governancestructuur en de financiering van EFRAG moet worden aangepast, mocht de Europese Commissie EFRAG aanwijzen als standaardzetter voor niet-financiële verslaggevingsstandaarden. De Europese Commissie benadrukt dat zij hierover nog geen definitief besluit heeft genomen. Besluitvorming hierover zal pas plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2021 als de Europese Commissie een voorstel tot aanpassing van de Europese richtlijn niet-financiële informatie presenteert. De consultatie over mogelijke aanpassingen is pas kort geleden gesloten. Op 29 juli jl. heeft de Europese Commissie een samenvatting gepubliceerd van alle 588 binnengekomen

reacties. 82% van de respondenten sprak zich uit voor de ontwikkeling van uniforme verslaggevingsstandaarden.

- **Europese Commissie maakt verkort prospectus mogelijk voor vervolgemissies**

Beursgenoteerde ondernemingen die een vrij omvangrijke aandelenemissie doen, hoeven tijdelijk geen uitgebreid prospectus op te stellen. Zij kunnen volstaan met een verkort prospectus van maximaal 30 pagina's waarin alleen de voor beleggers essentiële informatie is opgenomen. Dit staat in een voorstel tot wijziging van de Europese Prospectusverordening dat de Europese Commissie op 24 juli jl. heeft gepresenteerd. Het voorstel is onderdeel van een heel pakket aan maatregelen om de Europese ondernemingen te helpen de coronacrisis te boven te komen: de zogenoemde 'corona-herstelstrategie' van de Commissie. De Europese Commissie benadrukt in het voorstel dat het verkort prospectus alleen kan worden gebruikt door ondernemingen die hun aandelen al laten verhandelen aan een beurs; het geldt dus niet voor beursintroductions ('IPO's'). In het verkorte prospectus moeten nog steeds zaken als de redenen van de aandelenemissie, de financiële situatie en de meest materiële risico's worden opgenomen. De toezichthouder heeft maximaal 5 werkdagen om het verkorte prospectus te beoordelen en goed te keuren. De mogelijkheid tot het opstellen van een verkort prospectus vervalt automatisch 18 maanden na inwerkingtreding van de gewijzigde verordening. Als onderdeel van de 'coronaherstelstrategie' is de Europese Commissie verder een consultatie gestart over een mogelijke wijziging van de gedelegeerde richtlijn MiFID II om het verbod voor beleggingsondernemingen op het verspreiden van 'gratis' analistenonderzoek in combinatie met het verrichten van beleggingsdiensten ten aanzien van beursgenoteerde ondernemingen met een marktwaarde tot € 1 miljard te laten vervallen. De Europese Commissie hoopt op deze manier de kwaliteit van beleggingsonderzoek naar kleine beursgenoteerde ondernemingen te stimuleren, zodat dergelijke ondernemingen voldoende zichtbaarheid krijgen om nieuwe

beleggers aan te trekken. Deze consultatie loopt tot 4 september a.s.

- **ESMA publiceert definitieve transparantie bepalingen over inhoud en vormgeving prospectus**

ESMA heeft op 15 juli jl. haar definitieve set aan herziene richtsnoeren inzake de transparantievereisten voor de inhoud en vormgeving van een prospectus gepubliceerd. De richtsnoeren, die voor het eerst in 2005 werden opgesteld, moesten worden herzien naar aanleiding van de inwerkingtreding van de nieuwe Europese Prospectusverordening in juli 2019. De transparantievereisten zien op de te publiceren financiële en niet-financiële informatie in een prospectus. Het gaat bij die laatste categorie bijvoorbeeld om de beloningsgegevens van bestuurders, eventuele transacties met verbonden partijen, de rechten verbonden aan de aandelen en informatie over de aandelenbelangen van de belangrijkste aandeelhouders. Verder moeten materiële duurzaamheidsrisico's en -kansen openbaar worden gemaakt. De nationale toezichthouders, zoals in Nederland de Autoriteit Financiële Markten (AFM), zullen de transparantierichtsnoeren in acht nemen bij het proces tot goedkeuring van een prospectus. De richtsnoeren moeten ervoor zorgen dat alle beleggers van Europese beursgenoteerde ondernemingen voldoende geïnformeerd worden over een beursgang of over een vervolgemissie van aandelen en andere effecten en dat die informatie op een overzichtelijke en consistente wijze wordt gepresenteerd.

- **Europese Commissie onderzoekt invoering en inning Europese belasting op financiële transacties**

De Europese Commissie moet onderzoeken of een Europese belasting op financiële transacties kan worden ingevoerd en dat die belasting door de Europese Commissie zelf kan worden geïnd. Dit staat in de conclusies van de tussen 17 en 21 juli jl. gehouden top van de Europese Raad van staatshoofden en regeringsleiders. Tijdens deze top zijn de EU-staatshoofden en regeringsleiders akkoord gegaan met de oprichting van een groot herstelplan voor de EU ('Next Generation EU', ter grootte van € 750 miljard) en met een verruimde

langetermijnbegroting voor de EU voor de periode 2021-2027 (ter grootte van € 1100 miljard). Het herstelplan zal, bij wijze van uitzondering, worden gefinancierd door de uitgifte van obligaties door de Europese Commissie. Om de terugbetaling van de leningen te vergemakkelijken en de druk op de nationale begrotingen verder te verlichten, is de Europese Commissie gevraagd om nieuwe eigen middelen voor te stellen. Naast een onderzoek naar de mogelijke invoering van een Europese belasting op financiële transacties zal de Europese Commissie in dat kader ook voorstellen moeten ontwikkelen voor een mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens en voor een heffing op digitale diensten. Die laatste twee voorstellen moeten uiterlijk 1 januari 2023 worden ingevoerd. Voor de belasting op financiële transacties is in de conclusies van de top geen streefdatum opgenomen.

- **ESMA onderzoekt rol Duitse toezichthouders bij boekhoudschandaal Wirecard**

ESMA gaat – in het licht van het recente Wirecard-boekhoudschandaal – de rol van de Duitse toezichthouders op de financiële verslaggeving van Duitse beursgenoteerde ondernemingen onderzoeken. De koepel van Europese beurstoezichthouders gaat onder meer bekijken of Duitsland de Europese Transparantierichtlijn wel goed heeft geïmplementeerd. Dit heeft ESMA op 15 juli jl. aangekondigd, nadat zij op 25 juni jl. door de Europese Commissie was uitgenodigd een analyse op te stellen van de gebeurtenissen die leidden tot de deconfiture van het Duitse betaalbedrijf. In Duitsland is het toezicht op de financiële verslaggeving in eerste aanleg ondergebracht bij de Deutsche Prüfstelle für Rechnungslegung (DPR) die slechts 15 werknemers kent. Dit is bovendien een private organisatie die niet over eigen onderzoeksbevoegdheden en handhavinginstrumenten beschikt. De DPR kan alleen een onderzoek naar de juistheid van de financiële verslaggeving instellen als de onderneming zelf aan zo'n onderzoek wil meewerken. Pas in tweede instantie komt de Duitse beurstoezichthouder BaFin in beeld, namelijk als een onderneming weigert mee te werken aan een onderzoek of als de BaFin het niet eens is met de conclusies van

een onderzoek van de DPR. Uit een in 2017 verrichte 'peer review' blijkt dat ESMA destijds al bedenkingen had bij het Duitse model van toezicht. ESMA plaatste onder meer kritische kanttekeningen bij de onafhankelijkheid van de DPR, de gebrekkige samenwerking tussen de BaFin en DPR en het gebrek aan effectieve handhavinginstrumenten. ESMA beval destijds de Europese Commissie al aan om te onderzoeken of Duitsland de Europese Transparantierichtlijn wel correct had geïmplementeerd.

Ondernemingsnieuws

- **AVA Ctac verwerpt drie bestuursvoorstellen**

De op 1 juli jl. gehouden AVA van Ctac heeft drie voorstellen verworpen. Zo stemde 56,2% van het aanwezige of vertegenwoordigde kapitaal tegen het voorstel tot wijziging van het beloningsbeleid voor het bestuur. Deze aandeelhouders hekelden onder meer het gebrek aan transparantie over de prestatiecriteria voor het behalen van een langetermijnbonus. Ook waren zij kritisch over de mogelijkheid om extra aandelen aan de bestuurders toe te kennen als zij een deel van hun jaarbonus zouden omzetten in de regeling voor het behalen van een langetermijnbonus. De AVA keerde zich verder tegen een voorstel tot wijziging van de statuten. Het bestuur van de automatiseerder stelde voor om het maatschappelijk kapitaal met ongeveer een derde te verhogen. Dit zou onder meer nodig zijn ter financiering van een aantal overnames. Ruim 51% van het stemmend kapitaal keerde zich tegen de mogelijkheid om hiervoor nieuwe aandelen uit te geven. Hetzelfde percentage stemde dientengevolge ook tegen de voorgestelde machtiging van het bestuur om in de komende 18 maanden nieuwe aandelen uit te geven tot het maximumaantal dat in de statuten is opgenomen. Het bestuur en de RvC van Ctac hebben na afloop van de AVA verklaard "zoals gebruikelijk" de dialoog met de aandeelhouders te zullen aangaan. De belangrijkste aandeelhouders van de automatiseerder zijn Koos Visser (21,6%), Peter Paul de Vries (10%) en Dirk Lindenbergh (10%).

- **BAVA Mylan verwerpt afvloeiingsregeling voor Mylan-bestuurders**

Aandeelhouders van Mylan hebben zich gekeerd tegen de ruimhartige afvloeiingsregelingen voor vier Mylan-bestuurders die de onderneming zullen verlaten als Mylan succesvol fuseert met Upjohn; een divisie van Pfizer. Ruim 67% van het aandelenkapitaal dat tijdens de buitengewone AVA (BAVA) aanwezig of vertegenwoordigd was, stemde tegen de voorgestelde 'golden parachutes' voor de vertrekkende bestuurders. Dit blijkt uit de op 2 juli jl. door Mylan gepubliceerde stemuitslagen van de op 30 juni jl. gehouden BAVA. De stemming was adviserend, zodat het (one-tier) bestuur van de in Nederland gevestigde farmaceut de stemuitslag naast zich neer kan leggen. Omdat de aandeelhouders tijdens de BAVA met ruime meerderheid instemden met het voorstel tot fusie met Upjohn, kunnen vertrekkend CEO Heather Bresch en president Rajiv Malik binnenkort een bedrag van zo'n \$ 30,8 miljoen respectievelijk \$ 20,8 miljoen tegemoet zien. De vertrekkende niet-statutaire bestuurders Kenneth Parks (CFO) en Anthony Mauro (chief commercial officer) komen in aanmerking voor een vergoeding van ongeveer \$ 10,3 miljoen respectievelijk \$ 9,2 miljoen. De tegenstemmende Mylan-aandeelhouders namen vooral aanstoot aan de hoogte van de bedragen. Ook aandeelhouders van een andere, in Nederland gevestigde, farmaceut – Qiagen – lieten hun ongenoegen blijken over een afvloeiingsregeling voor een afgezwaaide CEO. Peer Schatz ontving vorig jaar, na ruim 15,5 jaar bestuursvoorzitter te zijn geweest, een afscheidsvergoeding van in totaal \$ 6,6 miljoen. Daarnaast ontving hij een langetermijnbonus met een waarde van ruim \$ 45 miljoen. 65,8% van het op de AVA aanwezige of vertegenwoordigde kapitaal stemde mede om deze reden tegen het beloningsverslag over boekjaar 2019. Ook deze stemming was adviserend; derhalve juridisch niet-bindend. De AVA stemde ook met een meerderheid van 61,5% van de uitgebrachte stemmen tegen het voorgestelde nieuwe beloningsbeleid van het bestuur. Qiagen is momenteel onderwerp van een (vriendelijk) overnamebod van het Amerikaanse biotechbedrijf Thermo Fisher Scientific. De

biedprijs werd op 16 juli jl. met 10% verhoogd naar in totaal ruim € 9,9 miljard. Tegelijkertijd werd de minimum gestanddoeningsdrempel verlaagd van 75% naar 66,7%. Hedgefonds Davidson Kempner Capital Management vindt het bod nog steeds te laag en heeft zijn belang inmiddels uitgebreid tot boven de 5%. De Qiagen-aandeelhouders kunnen nog tot 10 augustus a.s. op het openbaar bod ingaan.

- **Steinhoff International wil schikking over beleggersschade door boekhoudkundige malversaties**

Steinhoff International Holdings heeft op 27 juli jl. voorgesteld gedupeerde beleggers te compenseren voor een bedrag van in totaal € 266 miljoen als zij tussen 7 december 2015 en 6 december 2017 aandelen Steinhoff hebben gekocht. Op 6 december 2017 werden in de boekhouding van Steinhoff namelijk onregelmatigheden aangetroffen, moest de jaarrekening over boekjaar 2015/16 worden herzien en trok Deloitte de afgegeven goedkeurende controleverklaring bij deze jaarrekening in. De beurswaarde van de in Nederland gevestigde meubelmultinational daalde daarna met bijna 90%. Verschillende beleggers en beleggersorganisaties, zoals de VEB, stelden daarop de bestuurders en commissarissen van Steinhoff aansprakelijk voor de door de aandeelhouders geleden schade. De VEB heeft het schikkingsvoorstel inmiddels geaccepteerd en de juridische procedure tegen de onderneming ingetrokken. De schikking moet nog wel worden goedgekeurd door de schuldeisers van Steinhoff en de Zuid-Afrikaanse centrale bank.

Overige interessante zaken

- **Verzekeraars mogen mogelijk weer dividend uitkeren**

De Nederlandsche Bank (DNB) heeft de mogelijkheid tot dividenduitkering door verzekeraars weer op een kier gezet. Dit blijkt uit een op 6 juli jl. door DNB gepubliceerd nieuwsbericht. Begin april deed DNB de dringende oproep aan (onder meer) verzekeraars om de uitbetaling van dividend en de inkoop van eigen aandelen op te schorten tot er meer duidelijkheid is rondom de impact van de coronapandemie. Volgens DNB kan momenteel worden geconcludeerd dat de directe impact van de

pandemie op de verzekeraars in algemene zin tot dusverre beperkt is gebleven. Tegen deze achtergrond zal DNB dividendvoorstellen van verzekeraars weer zoals gebruikelijk gaan beoordelen. Dat betekent dat verzekeraars die overwegen binnenkort dividend uit te keren of aandelen in te kopen een “vooruitblikkende analyse” moeten opstellen van de gevolgen van de coronapandemie en ook van de aanhoudend lagerenteomgeving. Daarbij verwacht DNB een zorgvuldige analyse van de onzekere vooruitzichten op basis van het toezichtkader en het eigen kapitaalbeleid. Eind juli hebben de beursgenoteerde verzekeraars Aegon, ASR Nederland en NN Group nog geen besluit genomen over het uitkeren van (slot)dividend over boekjaar 2019 en/of het hervatten van de inkoop van eigen aandelen. Banken zijn door de Europese Centrale Bank op 27 juli jl. juist gemaand tot in ieder geval 1 januari 2021 geen dividend uit te keren, eigen aandelen in te kopen en zeer terughoudend te zijn met het toekennen van bonussen.

- **AFM: vier grootste accountantskantoren maken kwaliteitsslag**

Deloitte, EY, KPMG en PwC (de ‘Big4’) boeken resultaten in het realiseren van een kwaliteitsgerichte cultuur en het sturen op continue kwaliteitsverbetering. Dat blijkt uit op 15 juli jl. gepubliceerd onderzoek van de AFM. De AFM concludeert dat Big4-besturen goed voorbeeldgedrag tonen en dat zij besluiten nemen die in lijn zijn met een kwaliteitsgerichte cultuur. Daarnaast ervaren accountants en de medewerkers steun bij het realiseren van een kwaliteitsgerichte cultuur. Er zijn echter nog “uitdagingen” in het leren van fouten, de werkdruk en het voorbeeldgedrag van accountants, aldus de AFM. De AFM benadrukt in het rapport verder dat zij alleen de *randvoorwaarden* voor de kwaliteit van de accountantscontroles heeft onderzocht. De kwaliteit van de individuele controles is niet onderzocht. Dit onderzoek wordt later dit jaar opgestart. Het nu gepubliceerde onderzoek is daarom “een tussenstap”.

- **Monitoring Group: beleggers moeten meer worden betrokken bij het opstellen van auditstandaarden**

Accountantskantoren hebben te veel invloed op het proces tot het vaststellen van de controlestandaarden die accountants zelf in acht moeten nemen. Hierdoor bestaat het risico dat het publieke belang niet goed wordt meegewogen bij het vaststellen van de controlestandaarden. Andere belanghebbenden, zoals beleggers, leden van auditcommissies en toezichthouders, moeten daarom ook worden vertegenwoordigd in de besturen van de wereldwijde standaardzetters op het terrein van auditstandaarden, de International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) en de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA). Dit staat in het op 14 juli jl. gepubliceerde eindrapport van de zogenoemde Monitoring Group. Dit is een groep van vooraanstaande internationale publieke organisaties en toezichthouders, zoals de wereldwijde koepel van beurstoezichthouders IOSCO en de Financial Stability Board. De Monitoring Group wil verder dat een zogenoemd ‘Public Interest Framework’ wordt opgesteld. Een dergelijk stramien waarin het publieke belang van goede auditstandaarden wordt verankerd, zal leidend moeten zijn in het proces tot het opstellen en aanpassen van de wereldwijde auditstandaarden. Daarbij is het in het bijzonder van belang dat de “primaire gebruikers” van de jaarrekening (de beleggers) vertrouwen hebben in dit proces. In dat kader is het, volgens de Monitoring Group, van groot belang dat de standaardzetters snel kunnen inspelen op veranderende omstandigheden, zodat sneller dan nu het initiatief kan worden genomen tot wijziging van en vaststelling van een auditstandaard. De Monitoring Group wil dat de aanbevelingen over uiterlijk 3 jaar zijn ingevoerd.

- **ISS consulteert over mogelijke aanscherping van het stembeleid t.a.v. beloningsverslagen**

’s Werelds grootste stemadviesbureau ISS overweegt om zijn ‘standaardstembeleid’ voor Europese landen, waaronder Nederland, aan te scherpen ten aanzien van de inhoud van beloningsverslagen. Dit blijkt uit een op 29 juli jl. gepubliceerd consultatiedocument. ISS laat doorschemeren dat in de beloningsverslagen de transparantie over met name de prestatiedoelstellingen voor

het behalen van een bonus en in hoeverre deze prestatiedoelstellingen zijn behaald te wensen overlaat. ISS wil van belanghebbenden weten of zij dergelijke transparantie belangrijk vinden, zodat dit punt mogelijk zwaarder moet meewegen in de stemadvisering. Ook vraagt het stemadviesbureau of belanghebbenden groot of weinig belang hechten aan zaken als de absolute hoogte van de beloningspakketten en van de interne beloningsverhoudingen. ISS vraagt verder van belanghebbenden in hoeverre zij van remuneratiecommissies verwachten dat die bij de vaststelling van de bonussen over boekjaar 2020 en van de vaste beloningen over 2021 rekening gaan houden met de coronapandemie. ISS wil ook weten hoe het eventuele tussentijdse aanpassingen van prestatiedoelstellingen voor bonusuitkeringen als gevolg van de pandemie moet gaan beoordelen. ISS vraagt zich verder af of het de vanwege de coronacrisis tijdelijk doorgevoerde versoepelingen in het 'standaardstembeleid' ten aanzien van zaken als beschermingsconstructies en emissiemachtigingen moet verlengen tot in het AVA-seizoen 2021. Belanghebbenden kunnen tot 21 augustus a.s. op de consultatie reageren. Op basis van het 'standaardstembeleid' stelt ISS voor zijn cliënten stemadviezen op die dit stembeleid van ISS expliciet volgen.

- **SEC dwingt stemadviesbureaus om AVA-stemadviezen ook te sturen naar beursgenoteerde ondernemingen**

Stemadviesbureaus, zoals ISS en Glass Lewis, zullen vanaf AVA-seizoen 2022 verplicht zijn om de stemadviezen niet alleen naar hun cliënten (institutionele beleggers) te sturen, maar (ten minste tegelijkertijd) ook naar de beursgenoteerde ondernemingen in kwestie. Stemadviesbureaus zijn ook verplicht om hun cliënten te wijzen op eventueel commentaar van de beursgenoteerde ondernemingen op het stemadvies, zodat de institutionele beleggers dit commentaar kunnen (en vermogensbeheerders zelfs moeten) betrekken bij het bepalen van het stemgedrag. Dit heeft de Amerikaanse beurstoezichthouder SEC op 22 juli jl. bepaald. Volgens de SEC zullen de maatregel en de additionele guidance

bijdragen aan de nauwkeurigheid en transparantie van de stemadviezen ten aanzien van de AVA's van Amerikaanse beursgenoteerde ondernemingen. De SEC heeft ook bepaald dat de stemadviesbureaus een ordentelijk proces moeten hebben om de kwaliteit van de stemadviezen op peil te houden. Als stemadviesbureaus in hun stemadviezen bijvoorbeeld niet voldoende duidelijk maken welke methodologie is gehanteerd om de stemadviezen op te stellen, het onduidelijk is welke informatiebronnen daarbij zijn gebruikt en dat er mogelijk tegenstrijdige belangen waren, de bureaus aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de publicatie van onjuiste of misleidende informatie. De SEC-maatregel voor de stemadviesbureaus zal op 1 december 2021 van kracht worden.

- **Amerikaans Ministerie van Arbeid wil niet dat pensioenfondsen ESG-doelstellingen nastreven**

Amerikaanse pensioenfondsen mogen alleen nog financiële factoren in overweging nemen bij het nemen van beleggingsbeslissingen. Dit schrijft het Amerikaanse Ministerie van Arbeid in een op 1 juli jl. gepubliceerde conceptbesluit. Het ministerie verduidelijkt in het conceptbesluit dat het een pensioenfonds niet is toegestaan om "rendement op te offeren of extra risico te accepteren door beleggingsbeslissingen te nemen die bedoeld zijn om een sociaal of politiek doel te bevorderen". Het ministerie maakt verder duidelijk dat een Amerikaans pensioenfonds in hun beleggingsbeleid geen rekening mogen houden met zogenoemde ESG-factoren of een specifiek ESG-mandaat mag onderbrengen bij een vermogensbeheerder, tenzij onomstotelijk vaststaat dat bepaalde ESG-factoren een materiële negatieve impact zullen hebben op het financiële rendement van de beleggingen. Het ministerie geeft daarbij het voorbeeld een "onjuiste verwijdering van gevaarlijk afval", hetgeen gepaard kan gaan met grote aansprakelijkheidsrisico's. Ook een "disfunctionele corporate governance structuur" kan een materieel negatieve financiële impact hebben. Belanghebbenden konden tot 30 juli jl. commentaar leveren op het conceptbesluit. Veel institutionele beleggers hebben inmiddels kritieke geleverd op het conceptbesluit.